

Hrozno, prekračujúce 4-krát limit rezíduí pesticídov na našom stole!

ZVOLEN, 29. 06. 2010

OZ CEPTA vykonal 16. 06. 2010 odber vzoriek potravín v rôznych obchodných reťazcoch Slovenska, hrozno dovážané z Maroka presahovalo 4x povolené limity rezíduí pesticídov nebezpečného fungicídu procymidone.

Legislatíva ani monitoring potravín v krajinách Európskej únie, resp. SR nezabezpečujú deklarovanú bezpečnosť potravín pre našich spotrebiteľov. Občianske združenie **Centrum pre trvalodržateľné alternatívy (CEPTA)** so sídlom vo Zvolene poukazuje na tento fakt už niekoľko rokov, zatiaľ bez náznaku snahy o zmenu zo strany kompetentných inštitúcií na Slovensku.

Tri hlavné dôvody, prečo nie sú naše potraviny bezpečné:

1. Monitoring pesticídov sa dnes vyhodnocuje na základe tzv. MRL¹ limitov, tie nezohľadňujú toxicitu voči ľudskému organizmu, sú odvodené od správnej poľnohospodárskej praxe. Už v roku 2006 poukázali európske MVO na 60 prípadov, v roku 2008 už 600 prípadov, kedy limit MRL často niekoľkonásobne prekračoval limity ARfD², resp. ADI³. V roku 2008 európske MVO žalovali Európsku komisiu za prijatie vysokých, spoločných limitov MRL, ktoré nechránili zdravie spotrebiteľov, ale záujmy pesticídového priemyslu. Úspešne. V roku 2010 Európska komisia pod tlakom toxikológov musela prijať prvé zníženia limitov MRL, v jednom prípade dokonca o 250 krát!
2. Limity MRL nezohľadňujú kombinačný efekt pri výskyte dvoch a viacerých rezíduí pesticídov ani citlivé skupiny spotrebiteľov (napr. deti a tehotné ženy).
3. Adresné výsledky monitoringov sú pre bežného spotrebiteľa neprístupné, všeobecne zhodnotenie monitoringu sa publikuje s min. ročným oneskorením.

Veríme, že nová vláda bude brať bezpečnosť potravín ako jednu zo svojich priorít. OZ CEPTA ponúka spoluprácu a opakovane navrhuje štátnej správe opatrenia, ktoré nás budú stáť minimum ale prinesú veľa:

- zavedenie adresného a včasného informačného systému pre výsledky všetkých monitoringov cudzorodých látok v potravinách tak, aby boli na verejnej stránke prístupné ešte v čase predaja danej potraviny (sú platené z našich daní!),
- vyhodnocovanie zistených výsledkov voči limitom humánnej toxikológie – ARfD a ADI, pri potravinách musí ísť v prvom rade o zdravie spotrebiteľa a nie o zisky producentov, resp. predajcov,
- aktualizovať verejne prístupný „čierny zoznam“ predajcov a producentov tých výrobkov, ktoré prekročili limity MRL, ADI resp. ARfD. Financovanie monitoringu rezíduí pesticídov postaviť na príspevkoch tých, ktorí na pesticídoch profitujú,
- zásadným spôsobom podporovať znižovanie používania chemických prostriedkov v poľnohospodárskej produkcii predovšetkým – cieleným výskumom, nezávislým poradenstvom, a viazaním akejkoľvek podpory na ekologickú, resp. integrovanú produkciu.

Z výsledkov monitoringu, ktorý bol vykonaný ako súčasť spoločnej iniciatívy európskej siete mimovládnych organizácií PAN-Europe (www.pan-europe.info), sa zo SR analyzovalo 10 vzoriek potravín, z toho vyberáme: hrozno z Maroka (TESCO), ktoré obsahovalo 6 rôznych druhov pesticídov, z toho procymidone 4x nad povolený limit MRL a paradajky z Poľska (LIDL) obsahujúce 4 rôzne druhy pesticídov. Pozitívne prekvapili jahody (BILLA), pri ktorých sa nezistili žiadne rezíduá pesticídov. Viac na www.cepta.sk a v priloženej tabuľke.

1. **MRL** – maximálny limit pre rezíduá pesticídov
2. **ARfD** – Akútna referenčná dávka (cudzorodej látky na zdravého a dospelého človeka)
3. **ADI** – Akceptovateľná denná dávka (cudzorodej látky na zdravého a dospelého človeka)

Výsledky CEPTA monitoringu rezíduí pesticídov vzoriek potravín zakúpených v slovenských obchodných reťazcoch dňa 16. 06. 2010, ktoré boli analyzované v holandskom akreditovanom laboratóriu:

Číslo vzorky	Obchodný reťazec	Potravina	Krajina pôvodu	Rezíduá pesticídov
1.	TESCO	Hrozno	Maroko	procymidone , azoxystrobin, iprodione, myclobutanil, famoxadone, fenhexamid
2.	TESCO	Paradajky voľné	Slovensko	---
3.	TESCO	Paradajky, box	Španielsko	thiacloprid
4.	COOP-JEDNOTA	Paradajky	Španielsko	chlorpyrifos-methyl
5.	BILLA	Jahody	Španielsko	---
6.	BILLA	Paradajky voľné	Belgicko	hexythiazox, spinosad
7.	BILLA	Uhorky	Slovensko	---
8.	Kaufland	Paradajky	Španielsko	chlorpyrifos-methyl
9.	Kaufland	Uhorky	???	chlorpyrifos
10.	LIDL	Paradajky	Poľsko	Cyprodinil, fludioxonil, carbendazim, thiophanate-methyl

Procymidone – potenciálny karcinogén, reprotoxín a endokrinný disruptor (4x prekročený limit MRL) (www.epa.gov/oppsrrd1/REDS/procymidone_tred.pdf 2005)

Chlorpyrifos a chlorpyrifos-methyl – inhibítor cholinesterázy a endokrinný disruptor (http://www.pesticideinfo.org/Detail_Chemical.jsp?Rec_Id=PC33392 a http://www.pesticideinfo.org/Detail_Chemical.jsp?Rec_Id=PC35494)

Thiophanate-methyl – potenciálny karcinogén, reprotoxín a mutagén (http://www.pesticideinfo.org/Detail_Chemical.jsp?Rec_Id=PC34588)